

Mileuristes, i encara bo

El 34% de la població activa catalana no es pot considerar ni mileurista. Els uns i els altres, aquest 2009 encara es ressentiran més de la pèrdua de poder adquisitiu. Als Països Catalans, els sous s'apujaran d'un 1,5%, mentre que els serveis públics i els subministraments bàsics superaran el 5% de mitjana.

Els deu primers mesos del 2008 els preus van pujar més d'un 4%. Però, sobtadament, al novembre i al desembre, el descens del preu del cru va fer caure en picat la mitjana de la inflació. Així, per al 2009, els treballadors que no tinguin un conveni amb algun acord referit específicament a l'IPC, veuran com el sou se'ls apuja un minso 1,4%, percentatge amb què s'ha tancat l'any a l'estat espanyol, ja que bona part dels convenis es regeixen per l'IPC espanyol. A Catalunya l'increment dels preus ha estat de l'1,6%, al País Valencià de l'1,5% i a les Illes Balears de l'1,3%, de manera que principatins i valencians encara perdran més poder adquisitiu. Sembla evident que l'IPC oficial no es correspon amb

la realitat de les despeses i de l'efecte de l'augment de preus sobre els salaris dels treballadors.

Per a les patronals, la caiguda de la inflació és una dada positiva, perquè entenen que servirà per a frenar la pèrdua de competitivitat per la via dels preus, i a la vegada per a pacificar la negociació col·lectiva en l'àmbit dels salaris durant el 2009. Per a enguany, els empresaris proposen moderació salarial, i el minúscul creixement dels preus és una bona coartada per a demanar un esforç més als treballadors. La posició dels sindicats, lògicament, és contrària. Consideren que, precisament ara, és el moment d'apujar els sous per sobre de l'IPC a fi d'estimular el consum i ajudar a reactivar l'economia real.

Tot plegat s'escau en un context de crisi econòmica, en què els governs han apostat per augmentar bruscament les tarifes dels serveis de transport i dels subministraments vinculats a tarifa pública. A tall d'exemple, l'Autoritat del Transport Metropolità de Barcelona ha apujat la targeta bàsica de metro d'un 6,9% i l'estat espanyol ha encarat el bitllet de rodalia de Renfe d'un 6,2%. Pel que fa a l'aigua, els barcelonins pagaran un 8% més a les factures, i la llum s'encarirà d'un 3,5%.

Els més afectats per aquesta situació són els treballadors mileuristes i els qui es troben per sota d'aquesta franja. La UGT de Catalunya elabora un IPC del mileurista, que fa palès que l'augment de preus dels serveis bàsics per al 2009 es menja amb escreix el possible augment salarial. Segons les dades del sindicat, les despeses en béns de primera necessitat arriben al 70% de la despesa domèstica de les famílies mileuristes o de rendes baixes. Els augments dels preus d'aquests grups de productes impliquen un esforç més gran a les seves butxaques.

En canvi, les famílies amb ingressos superiors hi dediquen un percentatge molt inferior, que arriba al 56% en el cas de les rendes familiars que hi ha a la franja dels 2.500 i 3.000 euros nets mensuals. Per tant, com que té més pes el cistell de compra en rendes baixes, les taxes de variació interanual d'aquests grups de despesa continuen essent molt elevats i situen l'IPC del mileurista del desembre del 2008 a Catalunya en un 3,2%, el doble de l'IPC oficial.

Si més no, mileuristes per llei.

La Carta Social Europea recomana que el salari mínim interprofessional (SMI) representi, almenys, el 60% del salari mitjà net d'un país. Si es complís aquest compromís internacional, signat per l'estat espanyol el 1961, l'SMI a casa nostra hauria d'atorgar a tots els treballadors la condició de mileuristes pel cap baix. La realitat, però, és que aquest sou mínim és de 624 euros mensuals, i que un 34% de la població activa de Catalunya —el 22% dels homes

L'IPC ha quedat sobtadament reduït a prop d'un 1,5% als Països Catalans, si bé durant tot l'any superava el 4%. Els treballadors amb sous més baixos tenen un IPC real encara més alt.

A Catalunya, el 34% de la població activa cobra entre 624 euros i 1.000 euros el mes, tot i que la Carta Social Europea recomana un SMI mileurista.

i el 51% de les dones ocupades— no es pot considerar ni tan sols mileurista. Segons dades de l'Agència Tributària, a les illes Balears, el 60,3% de la població activa és mileurista, exactament el mateix percentatge que al País Valencià. A Catalunya, el percentatge baixa fins al 50,1%.

Chakir el Homrani, portaveu nacional de l'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya, considera clau que fins i tot en la situació econòmica actual “hi hagi una dignificació dels salaris més baixos,

perquè no es pot permetre que, aprofitant aquesta situació de crisi, des dels àmbits econòmics i polítics determinin que les condicions salarials i laborals dels col·lectius més desprotegits no milloraran”. En aquest sentit, els joves de la UGT consideren una “falta de moralitat” i un altre “cop dur als treballadors amb rendes baixes” l'augment de les tarifes de transport públic a Catalunya, quan, contradictòriament, s'insta el ciutadà a canviar el vehicle privat pel transport col·lectiu. El 2007, cada català es va gastar de mitjana 79 euros el mes en transport públic.

Per sota de 1.000. Sigui com sigui, fins i tot un mileurista es pot considerar afortunat si es compara amb el col·lectiu d'inframileuristes. El perfil d'aquests treballadors és el següent: per grups d'edats, ja no són els més joves—els menors de 20 anys—, sinó també els menors

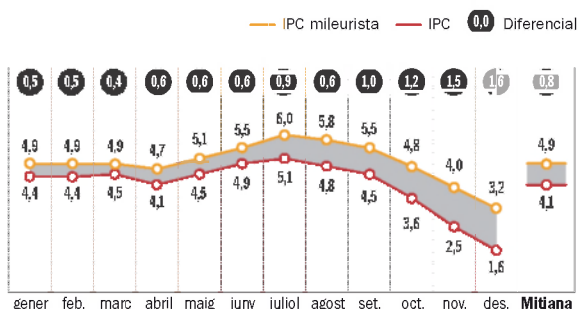
de 30 anys, els qui, majoritàriament, reben salaris inframileuristes, el 86% dels menors de 20 anys i el 48% dels qui tenen entre 20 anys i 29. Pel que fa al nivell d'estudis, els més afectats són els qui no tenen formació: un 54% cobren menys de 1.000 euros, igual com un 45% dels qui només tenen estudis primaris. Ara bé, també són inframileuristes el 17% de les persones assalariades diplomats, llicenciats o enginyers. El sector del comerç, el telemàrqueting, l'administració i el secretariat, a més dels serveis d'assistència social, són els àmbits amb més sous baixos i amb més contractes eventuais.

Tot plegat resulta molt paradoxal en un estat amb greus dificultats de productivitat. El fet que més de la meitat dels joves tinguin feines temporals perjudica el desenvolupament del seu potencial, de manera que aquest sector de població més format que la mitjana

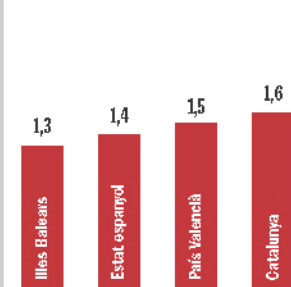
Si l'estat complís la Carta Social d'Europa, el salari mínim seria d'uns 1.020 euros

L'IPC del mileurista

EVOLUCIÓ A CATALUNYA EL 2008

IPC 2008

Font: UGT Catalunya

no serveix per a millorar la productivitat de l'economia. Segons els experts, les millores salarials poden pal·liar la rotació de personal, i els consegüents costos que sofreixen moltes empreses per l'abandonament de treballadors que prefereixen unes altres ocupacions.

Les diferències de salaris mitjans entre Catalunya i els països de l'entorn continuen essent rellevants, fins i tot després d'haver fet l'equivalència del poder adquisitiu, és a dir, descomptant l'efecte dels diferents nivells de vida. A tall d'exemple, al sector industrial es cobra una mitjana de 23.000 euros bruts

anuals, mentre que a França s'arriba a 28.000 euros i a Alemanya a 41.000. En el camp de la sanitat, el salari mitjà d'un metge és entre 33.000 euros anuals i 41.000, mentre que al Regne Unit el mateix professional pot cobrar entre 73.000 euros i 140.000. Els metges francesos i italians tenen sous entre 45.100 euros i 89.000, segons dades de l'OCDE. Aquest organisme internacional assenyala grans diferències entre les retribucions en països amb condicions econòmiques i socials similars, on l'estat espanyol és el que surt més mal parat en totes les comparacions.

Desocupats i sense renda mínima. La situació d'aquests col·lectius empitjorarà el 2009, no tan sols per l'IPC esbiaixat amb què s'ha tancat l'any, sinó perquè les perspectives laborals encara són més negres. Les previsions de la Comissió Europea apunten que a l'estat espanyol la taxa de desocupació podria fregar el 19% el 2010, un fet que l'executiu de Zapatero veu "del tot improbable."

Sigui com sigui, el sistema de desocupació ja ha deixat una xifra preocupant: 223.000 persones sense feina no cobraran la prestació de desocupació quan s'acabi aquest 2009, perquè n'hauran esgotat el període que els correspon. Cotitzar a la Seguretat Social dona dret a percebre entre 102 dies i dos anys de prestació de desocupació. Només una part d'aquest col·lectiu podrà acollir-se després a subsidis o a la renda activa d'inserció, destinada a col·lectius amb ingressos inferiors al 75% del salari mínim, amb una especial dificultat per a trobar feina i en situació de necessitat econòmica.

Els sindicats han reivindicat la reforma de la renda d'inserció perquè s'hi puguin acollir més ciutadans, i demanen que es creï definitivament la renda mínima de ciutadania, prevista a l'Estatut, que rebrien tots aquells que no arriben a la renda mínima.

Gemma Aguilera

El 34% dels catalans, majoritàriament dones, ni tan sols són mileuristes

Breus

L'estat espanyol, al capdavant de la desocupació i la recessió

La Comissió Europea preveu que l'economia espanyola es contraurà d'un 2% el 2009 i que continuarà retrocedint d'un 0,2% el 2010, després d'un creixement de l'1,2% de l'any passat. L'empitjorament de l'activitat econòmica farà que la taxa de desocupats pugi al 16,1% de la població activa enguany i al 18,7% el 2010, les xifres més altes de tota la Unió Europea i gairebé el doble que la mitjana comunitària. El panorama presentat a Brussel·les no ha estat ben encaixat pels responsables econòmics espanyols, que hi han tret importància i han exposat previsions força més optimistes.

Brussel·les desmunta les previsions de l'estat.

L'executiu espanyol calcula que la seva economia es contraurà enguany d'un 1,6%, però que l'any vinent ja creixerà d'un 1,2%. Pel que fa a la desocupació, preveu una taxa màxima del 15,9% enguany i del 15,7% el 2010.

Burberry marxa de Barcelona i Roca fa un ERO temporal

Thomas Burberry tancarà la línia de roba jove a l'estat espanyol i despatxarà 250 treballadors de la planta de Barcelona. La mesura, segons la companyia, és deguda al descens considerable de la demanda dels seus productes, sobretot a l'estat espanyol i als EUA.

D'una altra banda, la multinacional catalana Roca acomiadarà durant un any 1.030 treballadors de la planta que té a Gavà, i 900 més de Madrid i Sevilla, per afrontar la caiguda del sector de la construcció, que ha frenat també l'activitat de reforma d'habitatges, segons l'empresa.